Draženci–Gruškovje • *Traso avtoceste raziskujejo arheologi*

Odkrili ostanke rimske ceste, naselbin in vodnjakov

Arheologi, ki raziskujejo traso odseka avtocestne povezave Draženci–Gruškovje, so odkrili že več zanimivih najdb; poleg delov rimskih keramičnih posod tudi ostanke rimske ceste, grobov, vodnjakov in kamnite žrmlje; neobičajne pa so posode z luknjastim dnom iz bronaste dobe.

»Arheologi smo na raziskavo tega terena že dolgo čakali, saj je bilo vse odvisno od gradbeniških razpisov. Junija so nas obvestili, da se bo delo vendarle začelo, arheološke izkope pa smo skupaj s tehničnimi sodelavci štirih različnih podjetij, ki se ukvarjajo s to dejavnostjo, začeli sredi julija,« je pojasnila arheologinja Iva Ciglar iz podjetja PJP in nadaljevala: »Do sedaj je bil običaj, da na gradbišče pridemo najprej arheologi in šele ko končamo svoje delo, začnejo delo gradbinci. Tukaj pa se očitno zelo mudi, saj delamo tako rekoč eni zraven drugih, tako da je včasih cela zmešnjava. Kljub temu nam je uspelo, da smo na odseku trase bodoče avtoceste Draženci–Gruškovje odkrili ostanke naselbin iz prazgodovinskega časa do danes. Največ arhitekture in najdb izhaja iz rimskih časov, kar je povsem logično, saj je blizu rimska Poetoviona. Poleg ostankov stavb smo našli tudi nekaj rimskih vodnjakov ter celo ostanke srednjeveških naselbin, saj je bilo Dravsko polje tukaj že od nekdaj zelo rodno, zato so ljudje tukaj radi živeli. Sicer pa smo v treh rimskih vodnjakih našli kamnite žrmlje, keramične posode in rimski novec.«

Foto: M. Ozmec

Pavla Peterle Udovič s kamnitimi žrmljami, ki so jih našli na dnu rimskega vodnjaka 3.

Foto: M. Ozmec

Arheologa Rok Žižek in Iva Ciglar, na delovišču pri Tržcu.

Foto: M. Ozmec

Ana Plestenjak s svojo ekipo v ozadju med raziskavo trase avtoceste pri Lancovi vasi.

Delo arheologa je zamudno in zahtevno

Sicer pa je celoten potek aktivnosti arheologov zelo kompleksen, delo je zamudno in zahtevno in po besedah Ive Ciglar zahteva celega človeka: »Ko izberemo ustrezno parcelo, jo najprej označimo, nato s strojem odpremo in odstranimo vrhnjo orno zemljo, pod katero so običajno kulturne plasti. Od tam naprej pa poteka delo arheologov le ročno, z lopatami, motikami, žličkami in čopiči, zato je to izredno zamudno in zahtevno. Včasih nekateri naši pomočniki zdržijo na delovišču le dan ali dva, saj je delo zanje očitno pretežko. In ko pridemo do kakšnih najdb, se vse dokumentira in fotografira, vsaka posamezna lokacija se s posebno merilno aparaturo tudi natančno določi, označi in oštevilči, ves najden arheološki material nato poberemo, ga shranimo v vrečke in prepeljemo v kabinet, kjer ga očistimo in operemo. Tam pa ga bomo čez zimo podrobneje obdelali in preučili ter izdelali tudi njihovo posamezno razlago oziroma interpretacijo. Na koncu pa moramo o vsem tem, tam nekje do marca, izdelati še natančno poročilo. Skratka naše delo je precej kompleksno in res zahteva celega človeka. Glede na to, da je od Dražencev do Podlehnika vsaj 6 kilometrov, sem prepričana, da smo svoje dolžnosti opravili dokaj hitro in tudi kakovostno.«

Foto: M. Ozmec

Arheologinja Iva Ciglar ob odkritem rimskem vodnjaku, ki so ga našli pri Lancovi vasi.

Našli tudi posode iz bronaste dobe z luknjo na dnu

Na delovišču pri Tržcu smo med delom zmotili arheologinjo Ano Plestenjak iz podjetja Arhej: »Naša skupina je tu že od avgusta, do sedaj nam je uspelo odkriti in raziskati del trase, velik okoli 2 hektarja. Na tem prostoru smo našli in dokumentirali kar precej zanimivosti, med drugim ostanke rimskodobnih grobišč in rimskih stavb, točneje treh gospodarskih poslopij in ene luksuzne vile. Če gremo v času nazaj, pa smo našli tudi nekaj gomil iz železne dobe in nekaj grobišč iz bronaste dobe. Poleg klasičnih dodatkov in delov posodja smo iz zgodnje bronaste dobe našli nekaj posod, ki so imele na dnu narejeno luknjo. To je do sedaj zelo nenavadno in vsekakor velja za arheološko posebnost.«

Na drugem arheološkem delovišču v Lancovi vasi smo med delom zmotili arheologa Roka Žižka iz zasebnega podjetja Arhos: »Na našem območju smo med drugim odkrili del antične ceste, ki je po vsej verjetnosti potekala od Ptuja do Tržca. V odkriti plasti zemljine so bili vidni odtisi koles težkih rimskih vozov. Odkrili smo tudi več obgrobnih parcel na jugu, na severnem delu pa ostanke nekaj rimskih gospodarskih objektov. Vsako od najdb smo fotografirali in ustrezno dokumentirali, deloma so najdišča še ostala, v glavnem pa so jih po tem odstranili gradbeni stroji. Arheološka dela bomo po vsej verjetnosti končali v prvem delu decembra.«

Na dnu rimskega vodnjaka našli kamnite žrmlje

Zanimive najdbe so odkrili tudi na arheološkem območju 8a pri Lancovi vasi, kjer je izkopavanja vodila arheologinja Pavla Peterle Udovič iz podjetja Arhos: »Na območju, ki ga izkopava naše podjetje, smo odkrili sledove rimskodobne ceste z obcestnimi jarki. Ob tej cesti so bile nanizane grobne parcele z grobovi. Severno od pokopališkega dela so bili odkriti zbiralniki za vodo in vodnjaka. Oba vodnjaka sta imela ohranjen kamnit venec, grajen iz lomljenih kamnov, zunanjega premera 1 m oziroma 1,5 metra. Zgornja, lesena konstrukcija vodnjakov ni bila ohranjena, je pa na njen obstoj opozarjala množica odkritih železnih žebljev in žebljičkov. Prav tako ni bil ohranjen zgornji del kamnitega venca. V stoletjih po opustitvi vodnjaka so kamenje izkopali in ga verjetno porabili kot gradbeni material, deloma pa je bilo kamenje kot ruševina v notranjosti vodnjaka. V 3,10 m, oziroma 4 metre globokih vodnjakih so bili odkriti odlomki keramike, kosi opek, železni predmeti ipd. Najbolj zanimiva pa je bila najdba v celoti ohranjenih kamnitih žrmelj na dnu vodnjaka 3.«

M. Ozmec

Foto: M. Ozmec

Z delovišča pri Novi cerkvi; po tem, ko strojno odstranijo vrhnjo plast, poteka delo le ročno, z lopatami, motikami, žličkami in čopiči.